

Diplomatieke lekken tonen hoe VS ons land wilden overhalen gevangenen uit Guantanamo op te nemen

■ Ambassadeur Howard Gutman had graag gezien dat België minstens twee gevangenen meer uit Guantanamo zou opnemen. Het ging om twee Tunesiërs die al in België waren veroordeeld.

WikiLeaks onthult hoe Verenigde Staten echt over België denken

Hoe haal je België over tot meer engagement in Afghanistan en Guantanamo? Door het te zeggen dat het daarmee een voortrekkersrol kan spelen in Europa. De tactiek die de Amerikaanse ambassade en ambassadeur Howard Gutman gebruikte om ons land - 'klein en gedwee' - te overtuigen meer troepen te sturen naar Afghanistan of gevangenen op te nemen van Guantanamo, staat uitgebreid beschreven in een geheim bericht van Brussel naar Washington.

DOOR AYFER ERKUL EN REMY AMKREUTZ

BRUSSEL • Het bericht, dat uitlekte via WikiLeaks, werd verstuurd als advies vlak voor het bezoek van buitenlandminister Hillary Clinton aan België, begin december vorig jaar.

"In de afgelopen maanden werkte de ambassade in Brussel aan het bewerkstelligen van een verandering van België's zelfbeeld als een klein, gedwee land dat leeft in de schaduw van Frankrijk en Duitsland tot een land dat leiderschap kan tonen in Europa", zo staat in het bericht dat de Amerikaanse ambassade in Brussel op 24 november 2009 naar het VS-ministerie van Buitenlandse Zaken stuurde. Dat kan, zo gaat de ambassade verder, door zich sterker uit te spreken voor steun aan de

sluiting van Guantanamo en de ondersteuning van de nieuwe Afghanistanstrategie. Het bericht wordt verstuurd tien dagen voordat minister van Buitenlandse Zaken Hillary Clinton een bezoek brengt aan ons land. "Uw bezoek is een mogelijkheid om deze transformatie te bevorderen en aan te moedigen."

Met andere woorden: de Amerikaanse ambassadeur in Brussel, Howard Gutman, wil België overhalen tot meer engagement in Afghanistan en tot het opnemen van meer gevangenen die werden vrijgelaten uit Guantanamo, door te spelen op wat volgens hem een teer punt is, namelijk het feit dat België graag een belangrijkere rol wil spelen in de Europese politiek. "Hopelijk", zo schrijft de ambassade, "zullen lang sudderende spanningen tussen

de Vlaamse en Franstalige regio's en taalgemeenschappen België niet afleiden van deze kans."

De poging om gevangenen die werden vrijgelaten uit Guantanamo onderdak te bezorgen in een 'gastland', om zo te kunnen overgaan tot een sluiting van het gevangenenkamp, stuitte vorig jaar op heel wat aarzeling in Europa. Toch ging een aantal landen, na druk vanuit de VS, ermee akkoord mannen op te nemen die niet konden terugkeren naar eigen land omdat ze daar wellicht gefolterd zouden worden. Ons land heeft tot nu toe één gevangene opgenomen, in oktober vorig jaar.

Maar uit het door WikiLeaks gelekte bericht blijkt dat de VS-ambassade graag nog minstens twee gevangenen zou onderbrengen in België. Het gaat om twee Tunesiërs die al in België werden veroor-

de ambassade. Bovendien kan België op een andere manier gekneet worden, aldus het bericht. "We zijn ook begonnen met de mogelijkheid te suggereren dat België uit het koor naar voren moet stappen en Guantanamo voor het voetlicht te brengen." Dat, zo gaat de ambassade verder, is een goedkope manier voor België om zich prominent op te stellen in Europa.

Ware NAVO-bondgenoot

Ook inzake Afghanistan kan België verleid worden door de belofte van een voortrekkersrol in Europa, zegt het bericht. Ons land is in ieder geval al op de goede weg, meent Gutman in het bericht van november 2009. In tegenstelling tot zijn voorganger heeft defensie minister Pieter De Crem geprobeerd van België een ware NAVO-bondgenoot te maken, zo staat in

De Crem positief gereageerd op suggesties van de ambassadeur dat hij meer uitgesproken moet worden in zijn steun zodat ook de steun van andere partners verkregen kan worden."

Het bericht van een gehoopte uitbreiding tot 680 manschappen schiet in het verkeerde keelgat bij de Belgische oppositie. "Een uitbreiding van de troepen kan voor ons echt niet. Er zou eerder een gefaseerde terugtrekking moeten beginnen", zo zegt Wouter De Vriendt, Kamerlid en defensiespecialist van Groen!. "Meer inspanningen zouden geleverd moeten worden op het civiele en politieke vlak. Het evenwicht is nu namelijk volledig zoek."

België krijgt ook een kleine noot van kritiek, meer bepaald wat de Belgische bijdrage aan de civiele ontwikkeling in Afghanistan betreft. Die zou beter kunnen, schrijft de ambassade. "In april 2009 kondigde de Belgische regering aan dat ze haar financiële bijdrage aan het land zou verhogen tot 12 miljoen euro per jaar. Dat cijfer is slechts 0,75 procent van het globale budget voor officiële ontwikkelingshulp."

Bovendien blijkt dat Binnenlandse Zaken hier wel bereid was twee tot vier opleiders voor politie te sturen naar Afghanistan maar "twijfelde uit bezorgdheid om hun veiligheid". "Uw onduidelijke aandringen bij zowel de premier als de minister van Buitenlandse Zaken voor meer civiele assistentie naar Afghanistan kan bijdragen tot het verhogen van de middelen", laat Gutman nog weten aan minister Clinton.

GELEKT BERICHT VS-AMBASSADE IN BRUSSEL:

Wij werken aan het veranderen van België's zelfbeeld als een klein, gedwee land tot een land dat leiderschap kan tonen in Europa

deelt en nu in Guantanamo vastzitten. Hun terugkeer zou een soort samenwerking worden tussen de justitieministeries van België en de VS. "Onze hoop is dat dat proces het voor de Belgische gemeenschap gemakkelijker zal maken om de terugkeer te accepteren", aldus de VS-

het bericht. En dat betekent ook: hij heeft meer troepen naar Afghanistan gestuurd. "Daardoor is de Belgische troepenbijdrage aan de ISAF-operaties van de NAVO in Afghanistan gestegen van 250 naar 540, met nog stijgingen in het verschiet, misschien tot 680... Bovendien heeft minister

Katholieke ziekenhuizen boos over negatieve inspectieverslagen

BRUSSEL • Zorgnet Vlaanderen, de koepel van katholieke ziekenhuizen, is boos omdat de zorginspectie bezwaren maakt tegen het onmogelijk maken van euthanasie in een aantal van hun ziekenhuizen en zorginstellingen. De koepel blijft de vrijheid opeisen om de euthanasiewet niet strikt toe te passen.

DOOR YVES DESMET EN KATRIEN STRAGIER

In een brief van 10 november aan welzijnsminister Jo Vandeurzen (CD&V) maakt de koepel gewag van de negatieve verslagen. "Een vijftal van onze instellingen is op de vingers getikt", zegt Peter Degadt, gedelegeerd bestuurder van Zorgnet Vlaanderen. "De kritiek heeft vooral te maken met de palliatieve filter."

Daarbij stipuleert een zorginstelling in haar euthanasiebeleid bijkomende voorwaarden boven op de euthanasiewet. Zo kan bijvoorbeeld enkel bij patiënten die hoogstens nog een paar weken te leven hebben euthanasie toegelaten worden. Vraag is dan wie onder die categorie valt.

"Wij bouwen inderdaad waarborgen in waardoor euthanasie extra zorgvuldig wordt afgewogen. Maar dat betekent niet dat er in onze instellingen geen euthanasie wordt toegepast", aldus Degadt.

Kritiek heeft te maken met bijkomende voorwaarden voor euthanasie

Volgens de inspectie mag er echter "geen beperking worden opgelegd in de mate dat euthanasie verboden of beperkt wordt, zolang de wettelijke voorwaarden hiertoe vervuld zijn". Bovendien mogen ziekenhuizen hun artsen ook niet verbieden om op een euthanasievraag van een patiënt in te gaan indien die conform is met de wetgeving. De Vlaamse zorginspectie stelt de keuzevrijheid van het individu dus boven het ethische beleid van de instelling, en wanneer het intern reglement van de instelling daaraan niet tegemoet komt, volgt een 'non-conformiteitsbepaling', die op termijn de erkenning en dus het

voortbestaan van de instelling in gevaar kan brengen.

Deze inspectieverslagen zetten een oudere discussie weer op scherp, omdat katholieke instellingen zich tot nu toe weinig gelegen lieten aan de wettelijke bepalingen inzake euthanasie. Nu dat eventueel dreigt te resulteren in concrete sancties, is men in het verweer gekomen. Zo betwist Zorgnet Vlaanderen onder meer de bevoegdheid van de inspectie, die onder Vlaanderen valt, terwijl de euthanasiewetgeving een federale materie is.

De ziekenhuiskoepel vraagt minister Vandeurzen de inspectie op het matje te roepen "om zulke standpunten in de toekomst te vermijden", waardoor ze een feitelijk vrijgeleide zou krijgen om de euthanasiewet niet langer toe te passen. Vandeurzen is evenwel niet van plan om de zorginspectie terecht te wijzen. "Wel dringt hij erop aan dat de inspectie gaat samenzitten met de ziekenhuiskoepels en artsenvetegenwoordigers om tot een consensus te komen over de interpretatie van de euthanasiewet", zegt zijn woordvoerder Leo De Bock.

Het beste recept én de beste marktprijs

Nieuwe prijsverlaging in de afdeling beenhouwerij

Boerenworst

€ 7,27/kg

€ 6,00/kg

zoveel meer voor je geld.